

אלו מריפות פרק שלישי חולין

[6] דאע"ז הצריכו לגופיהו לא יליפין מיניהו דהיינו משום דאם איתא דילפינן מיניהו לא ליכתוב אלא חד ומשאר כולהו נישתוק אבא הכא מסאן לישתוק אי לא כתיב :

ונילף מעורב . הוי מני למימר אס כן למינו למה לי : **מכריז** כ"ד עופות טמאים הם : וזכולו איכא ג' :

סימני טהרה בר מעורב וזו אפשר דהאי דליתיה בפרס ליתיה בחד מהני והאי דליתיה בעזניה נמי ליתיה בהני וכחב לן תרי זימנין כל חד וחד דלא תיכליה בהאי סימנא

והוה ליה ב' כתובים הבאים כחד ואין מלמדין לשאר עופות הבאין לפניו דלא תיכליה בחד מהני תרי סימנטי וכיון דלזין מלמדין מנא לן איסורא דאליטריך נגר למשרייה כן פירש בקונטרס וז"ל והא אכתי אליטריך נגר להתיך ארוס סימן שלישי דליתיה לא בפרס ולא בעזניה אלא ב"ט לחודייהו דה"ל דאסור דהא השתא בתלתא לא חלנין בזהו סימן לחודיה מיבעתיה נהי דלא הוה אסרינן בחד מהני תרי סימנטי דליתיה בפרס ועזניה משום דהוה ב' כתובין הבאין כחד כיון דליתיהו ב"ט עופות מ"מ בזהו סימן שלישי הייתי אוסר וזו ה"ל לחורו שלישי הוא בעורב הוה יחא דהשתא נמי או ב' כתובים שרד וי"ט עופות ומיהו בלאו הכי לא קשה מידי דמיין היה לי לאסור בזהו סימן שלישי דמי"ט עופות לא יליפין כלל לא במה מלינו ולא בק"ץ דהוה ליה י"ט כתובין הבאין כחד ואין מלמדין ומסיק דחד מהגך תלתא דהדרי זכולו ליתיה או בפרס או בעזניה והרביעי ישנו בחדויה נמלא שסימן זה לא נאמר אלא פעם אחת מהו דמימא דליקף מיניה לאסור עוף הבא בסימן אחד בחדא מן הסימנין הללו דהא לא ידעינן מאי

ויליף מעורב מה התם תרי לא אף כל תרי לא א"ב פרס ועזניה דכתב רחמנא למה לי השתא דאית ליה תרי לא אבלין דאית ליה חד מיבעיא וניגמר מפרס ועזניה א"ב נגר דכתב רחמנא למה לי השתא דאית ליה חד לא אבלין דלית ליה כלל מיבעיא אלא נגר דלית ליה כלל הוא דלא תיכול הא דאית ליה חד אכול ואלא מעמא דכתב רחמנא נגר הא לאו הכי הוה אמינא לילף מפרס ועזניה הוה ליה פרס ועזניה שני כתובין הבאין כאחד *ושני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין גמירי דאיכא בהאי ליכא בהאי ודאיכא בהאי ליכא בהאי עשרים וארבעה עופות טמאים הוו אי אפשר דחד דאיכא בהגך ליכא בהני והוה להו שני כתובים טמאים הוו וארבעה סימנין תלתא הדרי בכלהו עשרים מהם שלשה שלישה ותרי בעורב חד בפרס וחד בעזניה דאיתיה בהא ליתיה בהא מהו דתימא ליליף מיניה כתב רחמנא נגר נגר דלית ליה כלל הוא דלא תיכול הא איכא דאית ליה חד אכול אלא חורין דכתב רחמנא למה לי אמר רב עוקבא בר חמא לקרבן אמר רב נחמן היה

א"כ . דמעזניה בעינן למילף למה לי דכתב נגר אלא מדרבנא ש"מ לא תילף מעזניה ושאר עופות הבאים בסומן אחד שאינן מן פרס ועזניה טהור דמגשר תילף דלית ליה כלל לא תיכול הא לית ליה חד אכול וכ"ש תרי ותלתא חוץ מעזניה ופרס דלא תכשרינהו בחד ועורב נמי אע"ז דאית ליה תרי לא תיכול ושאר עופות המפורשין אע"ז דאית להו תלתא לא דלהכי פרט בהו קרא משום דלחו מגשר להיתירא : **אלא טעמא דכתב רחמנא נגר** . משום הכי קיס לכו דסימן אחד טהור : **הא לאו הכי הוה אמינא לילף מפרס ועזניה** . דלא תכשריה בסומן אחד : **אין מלמדין** . דחי בחד סימן אחי לאורוי ולמילף מיניה דטמא ליכתוב חד ולתיך איך מיניה : **דאיכא בהאי ליכא בהאי** . לכו דסימן שלישי שיש בו זה אינו בזה הלכך לאו שני כתובין הבאין כחד ניגוה דהא מילך לריכי דחי כתיב פרס הוה אמינא בהאי סימנא הוה דלא תיכול אכל בסומנא דעזניה אכול להכי אליטריך עזניה וזו כתב עזניה פרס לא אחי מיניה וכיון דתרוייהו לריכי הוה אמינא לילף מיניהו דבסימן אחד לא תיכול כחד רחמנא נגר : **מכריז כ"ד עופות טמאין סן** . וזכולו איכא ג' סימני טהרה בר מעורב וזו אפשר דהאי דליתיה בפרס ליתיה בחד מהני והאי דליתיה בעזניה ליתיה בחד מהני וכחב לן תרי זימנין כלל חד דלא תיכליה בההוא סימנא והוה ליה ב' כתובין הבאין כחד ואין מלמדין לשאר עופות הבאין (6) לפניו דלא תיכליה בחד מהני תרי סימני וכיון דלזין מלמדין

הנהוה הב"ח (6) רש"י ד"ס מכריז כ"ד וכו' הבאין לפניו דלא תיכליה : (3) ד"ה מהו דתימא וכו' דלית ליה כלל טעמא הא ש"ך :

[קושטן כדי ת"ג]

רבינו גרשום

א"כ פרס ועזניה דכתב רחמנא למה לי . שו"ן יש בהו חד סימן וטהור היסמא אחי יש בו אחד מ"ג סימנין שבשאר עופות מסאן ואחד יש בו סימן רביעי שאינו בכלל שאינו דרום : דהוה ליה שני כתובים הבאין כאחד . כלומר דמסיקא סבירין דשניון יש בהו סימנין שו"ן והוה ליה שני כתובים הבאין כאחד : סוף סוף דאיתיה בפרס איתיה בחד מהני כ"ג בעשרים ואחד עופות : עורב אית ליה תרתי תרתי . לריש סאמון סימנין עופות מסאן יש בעורב תרי פרס ועזניה אית להו חד חד סימן אחד יש בו סימן אחד מהני סימנין דיש בב"א עופות מסאן והיסמון הרביעי שאינו דרום אי בפרס איתיה אי בעזניה איתיה דלית שני כתובים הבאים כאחד ולא בסומן כתיב : נפרי עשרים וארבע כ"ו . וזו חריבין ליה אית מסקנה כמסיקא (6) דאמר ליה נפרי הלכה לפרשא מסני ליכא פירכא : לקרבן הן כשורין . ולא עוף אחר : בב' סימנין שורין :

מנא תיתי לן איסורא דאליטריך נגר למשרייה : **תלתא הדרי כתובים** . השלשה חורין זכולן כלומר כולן זין מן שיש לו שלשה דהיינו עשרים ו"ט סימניו וזין עורב דיש לו ב' איתין ב' מאלו שלשה הן והרביעי הוה ליה "כאחד מכל שלשה סימנין המצויין החוזרים בהם וחד מהגך שלשה ליתיה אי בפרס אי בעזניה והרביעי ישנו בחדויה ונמלא סומן זה לא נאמר אלא פעם אחת : **מהו דתימא לילף מיניה** . לאסור עוף הבא בסומן אחד בזהויה מכל הסימנין הללו דהא לא ידעו מאי ניהו ההוא סימנא דאיתיה בחדויה למילף מיניה להכי אהא נגר למימרא האי הוה דלית ליה כלל (3) הא עוף הבא בסומן אחד טהור : **ה"ל אלא תורים דכתב רחמנא למה לי** . הואיל ולא מינייהו יליפין וזו לגופייהו לא אליטריך מכל שלשה סימנין המצויין בסומן אחד טהור : **לקרבן** . שהן לזין כשרים לקרבן ולא עוף אחד והאי דקתני להו תנא לעיל וקאמר אף כל לא אליטריך למילף מינייהו מידי סימני טהרה דהא בסומן אחד נפקא לן מגשר וכל שכן ב' אלא סימנא בעלמא אורי לן שאלו הן סימני טהרה ארוס שהגשר והחורין תלוין בהן וזו דגרסי אלא חורין דקתני תנא למאי הלכתא ולא יתכן דהא א"כ מאי תירוניה דרב עוקבא דקאמר לקרבן דמי איכא למימר אף כל מרבי תרגולין לקרבן הואיל ויש בהן ד' סימניו והלא כמה פעמים שנה בהן הכתוב ותניא ויש צדן ר' סימניו יכול כל עוף יכא כשר לקרבן תלמוד לומר והקריב מן התורים וגו' אין לך עוף כשר אלא תורים וזני יונה :

(6) נראה דל"ל דהא דאמר ליה נפרי חייב כללית נמשא מסני וליכא פירכא .

היה עשרים זימנין ועוד יש לומר כל הסוגיא בענין אחר דמתחלה חישב פרס ועזניה ב' כתובים הבאים כחד כלומר משום דחי מינייהו יליפין לעומא בסומן אחד א"כ לישתוק או מפרס או מעזניה ומחד הוה יליפין דעוף הבא בסומן אחד עומא וזהו תימא אי לא כתיב אלא פרס הוה אמינא בזהו סימן שיטנו בפרס עומא אכל בעזניה שיש בו סימן אחר אימא דלוחו סימן הוה סימן חשוב וטהור בזהו סימן הוה צפני עומא ולא היה לרזך למכתב עזניה וליפין לה מפרס אלא להכי כתבי למימר דהוה ב' כתובים הבאים כחד ואין מלמדין ומשני דאיכא סימן אחד בעזניה דליתיה ב"ט עופות והשתא לן הוה ב' כתובים דכי ילפת לעומא בסומן אחד מוארו סימן שיש ב"ט עופות לא מני למימר איך דכתב רחמנא למה לי דאליטריך משום ארוס סימן חדש דה"ל שהוא סימן חשוב יותר לטהור דליתיה בשום עוף עומא אכל מההוא ודחי שיש בו סימן החדש לא הוה יליפין לעומא בסומן אחד דאית ליה ב' כתובים הבאים כחד ואין מלמדין לא ליכתוב כלל אלא סימן החדש והוה יליפין מיניה דכל עוף הבא בזהו סימן עומא וז"ל בחדא משאר ג' סימנין דלא מהני בשאר עופות ופי' הקונטרס עיקר ומיהו קשה לפי' הקונטרס דלמה תשיב ב' כתובים ארוס סימנין טהרה שלו מ"ט עופות ושבחד מהגך ומה בכך דלמא אחי ללמד ועל עומא ועל כיוצא בו שיש לו אחד מג' סימני טהרה דטמאים דמי"ט עופות לא הוה אחי דכולו ה"ט כתובים הבאים כחד ואין מלמדין על שנים הראשונים על שנים הראשונים של "ט עופות דאע"ז דלריכי לגופייהו (6) דלא יליפין מינייהו היינו משום דאם איתא דילפינן מינייהו לא ליכתוב אלא חד ומשאר כולהו לישתוק אבא הכא מסאן לישתוק אי לא כתיב חד דליתיה בפרס אי בעזניה לא יליף מ"ט משום דהוה ב' כתובין הבאין כחד ואי כתיב חד דליתיה בפרס או בעזניה ולא דמי דוקא בחד סימן אסריא אכל שנים או שלשה שרו ולהכי לריכי תרוייהו ולעולם יליף מסימן היחודי דליתיה בפרס או בעזניה ולא דמי כלל לתוסא "ט גופייהו היתרים על השנים דהם שיש טולס ואם איתא דילפינן מינייהו לישתוק מטולס ולא ליכתוב אלא חד :

בין

אלו טרפות פרק שלישי חולין

סב

עין משפט
גר מצוה

רנה א מיי פ"א מכלול
מחללות אסורות
הלכה קו ז ח סעיף ט
סב עו"ט י"ד סעיף כ
סעיף ג :

בקי כהן ובשמותיהן עוף הבא בסמיך
בסימן אחד טמא - הוה נזיל למימר טהור והוא שיכיר
פרס ועוניה: **רבי** אליעזר אומר להביא את
הזריר - בזריר הוא דפליגי רבנן עליה אבל מוודו דלמיטו אחא
לרביי שאר טרפות הדומין להן :

מפני שיש להם זפק - מפני
שקורקבנו נקלף משמע
הדקן סימנין ליתנהו בעורב ורבי
אליעזר סבר דלפילו הכי אפשר דהו
מין עורב ואין לחוש אם אין שני
סימני טהרה של עורב ומיטו שני
ורבנן סברי כיון דלינן שני א"כ אינו
מיטו וה"ר יצחק בה"ר מאיר זקק
בעורב שאנו קורין קורב"ל בלע"ז
ומלא שיש לו אלבע יתירה חפץ ומתוך
קך היה רועה לפרס שמעמחא דהבא
והלא אנשי כפר תמרהא זוכלין אותן
א"כ מכירין בהן שאינן מין עורב ולא
מייתי טעמא דיש לו זפק לאפוקי
מטורב דטורב גמי יש לו זפק אלא
מפרס הטעם למה זוכלין אותו
טרוזין בו סימני טהרה שיש לו זפק
שהוא סימן טהרה וגם אינו דורס אבל
זה לא הולך לפרס דפשיטא דכל עוף
הדורס טמא וממילא מייתי ראהו
מדאכלי ליה א"כ מכירין בו שאינו מין
עורב וקשה לפירוש הריב"ם דלא
עורב יש לו אלבע יתרה חפץ א"כ אין
קרקבנו נקלף ודורס ואי אפשר לומר
כן מדאמר רבנן חמון עוף הבא בשני
סימנין טהור והוא שיכיר עורב ועל
כרחק חד מהדק שני סימנין אינו דורס
דכל עוף הדורס טמא ומדאכלי
לספוקי בעורב ש"מ לעורב אינו
דורס ואפשר דאותו שאנו קורין
קורב"ל שיש בו אלבע יתרה חפץ
כמו כן אינו דורס והוי מ"מ טרפות
אבל אם נתברר לנו שהוא רק כלומר
שמוציא אורע דרך הפה א"כ וכו' עורב
ודאי כדאמר בחלק (פסח"ד קת) שהוא
משלשה שמשו בתיבה ולקו ולגמך
לדחוק ולפרס דה"ק בא בב' סימנין
טהור פירוש שאנו מולאין *לשם שני
סימנין והשלישי אינו בא לדין ביה

היה בקי בהן ובשמותיהן עוף הבא בסמיך
אחד טהור לא היה בקי בהן ובשמותיהן
בסימן אחד טמא בשני סימנין טהור והוא
שיכיר עורב עורב ותו לא והתניא עורב זה
עורב למינו ר' אליעזר אומר להביא את
הזריר אמרו לו לר' אליעזר והלא אנשי כפר
תמרתא שביהודה היו אוכלים אותן מפני
שיש להן זפק אמר להם אף הן עתידין ליתן
את הדין דבר אחד *למינהו להביא סנונית
לבנה דברי ר"א אמרו לו והלא אנשי גליל
העליון אוכלים אותו מפני שקרקבנו נקלף
אמר להם אף הן עתידין ליתן את הדין אלא
עורב וכל מין עורב אמר אמימר *הלכתא
עוף הבא בסמיך אחד טהור והוא דלא דריס
א"ל רב אשי לאמימר הא דרב נחמן מאי
א"ל *לא שמעי לי כלומר לא סבירא לי מאי
איכא משום פרס ועוניה ליתנהו בישוב אמר
רב יהודה עוף המסרש בשר למהרת מצורע
וזהו היא סנונית לבנה שנחלקו בה ר' אליעזר
והבבאים אמר אמימר בחזירא כרסה כולי
עלמא לא פליגי דשריאי כי פליגי בדירוקא
כרסה ר"א אסר ורבנן שרו והלכתא כר"א
מר זוטרא מתני הכי בדירוקא כרסה כולי
עלמא לא פליגי דאסיר כי פליגי בדחזירא
כרסה ר"א אסר ורבנן שרו והלכתא כרבנן
דשרו בשלמא למ"ד בחזירא כרסה פליגי
דיינו דקתני (ב) זו היא סנונית לבנה אלא למ"ד
בדירוקא פליגי *מאי זו היא סנונית לבנה
לאפוקי דבתי דאוכמתי אמר רחבה אמר
רבי יהודה חסיל פסול משום תורין וכשר
משום בני יונה דאיציפי ותורין של רחבה
כשרין משום תורין ופסולין משום בני יונה
מתירב רב דניאל בר רב קמינא *כל העופות
פוסלין

היה בקי כהן - כפרס ועוניה ויודע מי קרוי פרס ועוניה: **עוף**
הבא בסמיך אחד טהור - אם יודע שאין דומה לכן ואין כמו פרס
ועוניה אבל אם שמו פרס חייבין שמו מינו הוא: **בסימן אחד**
טהור - שמו פרס ועוניה הם: **בב'** **סימנים טהור** - הנפקא ליה
מספק פרס ועוניה ומספק כל שאר
טרפות שמאין לאית להו תלתא חוץ
מעורב: **סוזריר** - הוא אישטורי"ל:
מפני שיש לו זפק - ואין זה מאוזן
שני סימנים שבעורב ומ"מ אין לו אלא
שני ועודי אליעזר מפני שרגיל לסקון
עם העורבים מחזיקו *ממנו ובהתניא
[התוס' (ב"ק כג) רבי אליעזר אומר
לא על חס זריר הולך אלא עורב
אלא מפני שהוא מיטו: **סנונית** -
ארוגדי"ל: **עוף הבא בסמיך אחד**
טהור - ואפילו אין בקי בהן ובשמותיהן
דלא חייבין ללמא פרס ועוניה הן
כדמפרש לקמיה דלא שכיחי בישוב
אלא במדברות: **והני מיני דלא דריס** -
כי משמתינן ביה סימן אחד מחזיקין
ליה בטורב כל כמה דלא חזיקין ליה
דדריס וגראה לי שכל עוף הנותן רגלו
על האוכל כשהוא זוכלו ומחזיקו
ברגלו שלא יטור ולא יטול כולו אלא
פיו הוא דריסה וכן דרך העורבים
שגלגין בבחים שקורין קוקוא"ה: **הא**
דרב נחמן מאי - דלומר לנעיל דבעינן
בקי ואי לא חייבין לפרס ועוניה:
מאי איכא - למאי פתוש: **המסרש** -
אשרנ"ר: **בלע"ז**: **לטהרת מלורע** -
שהוא לפיר האמור בתורה: **מר זוטרא**
מתני סבי - להא דלמימר לישנה
קמא דלמימר דפסק הלכתא כרבי
אליעזר דאסר לית ליה דרב יהודה
דמכשר ליה לטהרת מלורע דהא
טהורות כתיב: **סבי גרסינן היינו**
דקתני סנונית לבנה - ולא גרסינן
שנחלקו ביה דלאו אדרבי יהודה קאי
אלא דלמימר דקתני למינהו להביא
סנונית לבנה: **לאפוקי דבתי** - הגלות
והדורות בקירות הבתים ושחורות
הן: **חסיל** - מין יונה הוא:
***פסול משום תורין** - אם בא להביאו
משזקין בטורת תורין כדלמימרין
בפרק קמא (ע"ל כג) גדולים כשרים קטנים פסולין וכשר משום יונה
בטתיה: **דאליפי** - מין תורין: **תורין של רחבה** - כך שמו:
פוסלין

[י"ל מניין]
[ולקמן בה']

[עימוין קי: ז'א']

עין פ"א פ"ט מ"ג

רבינו גרשום

והוא שיכיר עורב *
כלומר דאית ליה תרי
סמא: אמר אמימר
הלכתא עוף הבא בסמיך
אחר טהור ילכור בעינן
שא יהיה דורס ועוד
ס' אחד שוק ב' סימנין:
הא דרב נחמן מאי *
כלומר דרב נחמן לא
בע (א) אלא חד ס' שלא
יריא דורס * ואיבעית
חייא * שמו דפרס
ועוניה לא שכיחי בישוב
כלומר פרס ועוניה חד
סימניו לא דריס והא
על מי כן טמא [ומכל
סמין] כיון דלא שכיחי
בישוב עוף הבא בסמיך
שינוי דורס טהור
דליכא לספוקיה בפרט
ועוניה לא שכיחי בני
דבתי דאוכמי כלומר
היה לרביי הכל
אסורה * כל העופות

הנהרות הב"ה
(ב) גמי היינו דקתני
סנונית כ"ל ומוציא זו
היא נחמן:

י"ל מאי טעמיה דכ"ל

י"ל להם

[ועי' חו"ס' ביבמות פ'
ד"ה כי פליגי]

[בכרות לג']

* (ע"ל ע"ג)

אלו טריפות פרק שלישי חולין

רמב"א מ"י סוף הלכות
מחללות אמרות
בס"ד :

כה מוגז חמרא - זה שמה: **יפה כה סבן** - הלכה היא בפרק כל
השכבועין שבבבבועות (דף מה): **שקיענא** - שם העוף ויש בהן שני
מינין אותם שקיענא ארוכין וגופו ארום שרי: **מורומא** - שם עוף
שהיה מוחזק להם בטהור ושקיון ארוכין וגופו ארום: **גנוס פסול** -
במומי כהנים שבבבבועות (דף מה): **תורה אור**

[לעיל מה: שבבבועות מה]

הא בחמרא דשכיו פרס ועוניה - פירש הקונטרס דבאחרת דשכיו
חיישין משום דלמא לפרס ועוניה שמה מינים הוא וקשה דאם
כן ככל דוכתא ליחסרו אלף נראה לפרש דודאי לאו ממנייהו הם
אלא בחמרא דשכיו חיישין משום דלמא לפרס ועוניה ומיתפלא
בהם אבל בחמרא דלא שכיו ליכא
למיחש למידי ושרו :

[זהו כוונת התוס'
ובלי טעם רש"י בתוס']

[לעיל ט"ז]

ירוקין פסולי - גבי נחמרו מעיה
תנן ליה במתניתין (לעיל דף טו): **זס**
השול דגים מן הים - אינהו הוו
בקיאי ביה והוא עורב המים: **סדורו**
כפות - כדבבבועות עבה דומה כמי
שכפולה לחוך גרמלם וכפופה שם הוא
עוף גדול כהרגולא [וקיימן לו פולחין]
שכ"ב"א: **והוה סכביא שקיין למקדש** -
דהא נגר טורא מתרגמין ליה והוא
תרגולא ברא ובגישין בפרקמי שחזו

(דף סה): מפרש מלי עבד דיה דמגנר הליס
זיה טוריא: **דקקת כהרי אל** - לפי
נמלה אית ליה חיותא כגדולה: **זס**

ומשפטין אף בהמוס רבה - שומנת
שך לפטו ולעשות נקמתך ברגת
הים להמית בהמונים למות - לשון
מורי - לישנא חמרא לנמלה הוא
אומר דקקת כהרי אל שמוטתיה
מומנין לה בלא טורח ועם מי שאתה
נשפט אתה דלו עד תהום רבה כגון
שך טורח לבקש שם מונוטיו: לקי
ובטי שריא שגניא ובטנא מקום
שגנו כו' : **דשכיו** - שראיטס
שהחוקק שם פרס ועוניה שראיטס
דלמי נמי בחד סימן אחו ושמה ממיים
הן בחמרא ולא שכיו פרס ועוניה
שרו דהא מסתמא לא מחוקקין להו
ללא שכיו ביבוב: **(תמוסא בלות**
שבבועות - עוף העוץ בלילה
לראיטס"ה בלג"ו: **בלות שבבועות** -
טלפ"א תרי מתמכתיבי חד שבועות
ומד בשרטים: **דבר טלמא מפנינו** -
אחד מ"ג מדות היא: **קישוף** - לראיטס
ולי נראה שקורין קב"א שרייץ
שדומה לטלמא שבבועות: **קורפדאי** -
טלפ"א: **רחמים** - מטר: **אמידי** -
על שום דבר: **ופבדי שרקק** -
כשהוא מתפלג נשעם כאומר שרקק:
דאי יתיב ארטעא - ואינו עומד אלף
יבס ומתפלג סימן שזכרה הוא:
ארטעא - שאין דברו כן: **כי כרבה** -
תריסה: **גנלא** - אבן גלל מן המרוס:
בדייא - כמו גדלה גדלי ושקין
ולפיכך לקח: **העמקי וראשי יונים** -
לקמיה מפרש: **אטו קמן קאי** - כיון
למניהו כמי עורב קא מפרשת ליה ויקרע
ועורב קמא דלא יבבא ביה סימנא
הי יתו וכי בידי היה התנא אומרו
ומראה זה עורב כהם היה לו לומר
עורב זה עורב פלוגי: תמה אלל לל
נראית עמוקה וכן כל לבן ושומר
בבשר נראה הלבן עמוק כך בשרת
לכנה היא: **בדייש יוני** - לפני הוויס:
זס סבן - אשפרוי"ר: **בר חיריא** -
שרינקא והכא ליכא לאקשווי אטו קמן
קאי דהא לא קאמר למניהו זה כן
פלוגי ש"מ אין קריו כן אלף אחד:
חסידות - מתקנת מונוטיות:
שמנאפס - כמו התחלף בי (בדריס ד):
בספר ויקרא כתיב ואת הדאה ואת

רבינו גרשום

שריא חמרא ובת שריא
סדורא שפן של עופות.
שריו כפות שיש לו
בראש כעין פוחות:
כי היה חוי גמל אטר
צורקת כהרי אל כלי'
שנוטה שחוי עליה גדול
פמנו: כי היה חוי שלך
אמר משפטין תהום
רבה כלומר שמביא
מונוטיו מתהום רבה:
לקי ובטי שם עופות:
הא בחמרא דשכיו פרס
ועוניה כו' כלומר פרס
ועוניה אית ברה חד
סימן ופסא והבי קאמר
דכרי שכיו פרס
ועוניה אין אוכלוס שקאי
ובטנא דתן יש לתן סי'
אחד שאין דורסין
וגורין ברי טמוס פרס
תעוניה שבבועות סגורין
עלייהו על בבא ארתי'
שואת [רתם] באו רחמים
לפולא אלו נשמים:
ההוא בראיה היה כלומר
לא היתה רחמה עמוקה
כמראה חמה עמוקה
מן הצל: כן זו ההיא
שריא נקא באות
שבבועות ויקרא בלג"ו

שפוחת בלילה ולא
ביום אי שרתי פלפלא:
שנמנת על הברותיה
לשון אף וחרון

(ה) נראה דל"ג מזה נר
חיריא שרינקא: בלות
שבבועות יומא בלג"ו
בלות שבבועות עמלא:

[פירוש א"ח בראיה
ועין פ"י דסכ"ד ר"ה
בתיא]

[עין תוס' בחכות מה:
ד"ה כה בחמרא וכו']
(*) [כ"ב פ"ד ושינ']

[פירוש א"ח באות
ועמורא דחמרא בואת וכו'
גמים בואת פ"י תמוס]

[גיר' בסוף ק"ק דלחמא
שבת כ"א עוף אחד יש
ובי ט"ז שך ק"ק א']

[גיר' סוף ק"ק דלחמא
שבת כ"א עוף אחד יש
ובי ט"ז שך ק"ק א']

[גיר' סוף ק"ק דלחמא
שבת כ"א עוף אחד יש
ובי ט"ז שך ק"ק א']

[גיר' סוף ק"ק דלחמא
שבת כ"א עוף אחד יש
ובי ט"ז שך ק"ק א']

[גיר' סוף ק"ק דלחמא
שבת כ"א עוף אחד יש
ובי ט"ז שך ק"ק א']

בת מוגז חמרא שריא *וסימניך יפה כח הבן
מכח האב אמר רב יהודה שקיענא אריבי
שקי וסומקי שריא וסימניך מורומא גזי
וסומקי אסירי וסימניך גנוס פסול אריבי שקי
וירוקי אסירי וסימניך *וירוקין פסולין אמר
רב יהודה שלך זה *השולת דגים מן הים
דוכיפת שהודו כפות תניא נמי הכי דוכיפת
שהודו כפות וזהו שהביא שמיר לבית
המקדש ר' יוחנן כי היה חוי שלך אמר
משפטין תהום רבה כי היה חוי נמלה אמר
צדקתך כדרי אל אמר אמימר לקני ובטני
שריין שקנאי ובטנאי מקום שנהגו לאכול
אוכלין מקום שנהגו שלא לאכול אין אוכלין
אטו במנהגא תליא מילתא אין ולא קשיא
הא בחמרא דשכיו פרס ועוניה הא בחמרא
דלא שכיו פרס ועוניה אמר אביי קואי
וקקאי אסירי קקואתא שריא במערבא מלקי
ויקרא יצירה וקרו לה תרוחא ת"ד א' הנשמת
*באות שבועות אתה אמר באות שבועות
או אינו אלא באות שבועות אמרת צא
ולמד מ"ג מדות שהתורה נדרשת בהן דבר
הלמד מענינו במה הכתוב מדבר בעופות
אף כאן בעופות תניא נמי גבי שרצים בה"ג
תנשמת באות שבועות אתה אמר באות
שבועות או אינו אלא באות שבועות
אמרת צא ולמד מ"ג מדות שהתורה נדרשת
בהן דבר הלמד מענינו במה הכתוב מדבר
בשרצים אף כאן בשרצים אמר אביי באות
שבועות קישוף באות שבועות קורפדאי
אמר רב יהודה קאת זו *הקוק רחם זו שרקק
א"ר יוחנן למה נקרא שמו רחם כיון שבא
רחם באו רחמים לעולם אמר רב ביבי בר
אביי והוא דיתיב אמידי ועביד שרקק
וגמירי דאי יתיב ארעא ושריק אתא משיחא
שנאמר *אשרקה להם ואקבעם א"ל רב אדא

בר שימי למר בר רב אידא והא ההוא דיתיב בי כרבא ושרק ואתא גלל
אפסקיה למוחיה א"ל ההוא *ביידא הוה ת"ד *עורב זה עורב את כל *העורב
להביא עורב העמקי למינו להביא עורב הבא בראשי יונים אמר רב
זה עורב אטו קמן קאי אלא אימא עורב זה עורב אובמא וכן הוא אומר
קווצותיו תלתלים שחורות כעורב העמקי *חיוורא וכן הוא אומר *ומראתו
עמוק מן העור *כמראה חמה העמוקה מן הצל ועורב הבא בראשי יונים
אמר רב פפא לא תימא דאתי בריש יוניי אלא דדמי רישיה לדיונה ת"ד הנץ
זה הנץ למינהו להביא את בר חיריא מאי בר חיריא אמר אביי שרינקא אמר
רב יהודה החסידה זו דיה לבנה למה נקרא שמה חסידה שעושה חסידות
עם חברותיה האנפה זו דיה רגנית למה נקרא שמה אנפה (ה) שמנאפת עם
חברותיה אמר רב חנן בר רב חסדא אמר רב חסדא אמר רב חנן בריה
דרבא אמר רב *עשרים וארבעה עופות שמאין הן א"ל רב חנן בר רב חסדא
לרב חסדא דהיבא אי דויקרא עשרים הוו אי דמשנה תורה עשרים וחד
הוו וכי תימא דאה דכתיבא בויקרא ולא כתיבא במשנה תורה שרייה
עלייהו אכתי עשרין ותרין הוו אמר ליה הכי אמר אבוב דאמך משמיה
עליה דרב *למינה למינה למינו *למינהו הרי כאן ארבע אי הכי עשרין ושית
הוו אמר אביי דאה וראה אחת היא דאי סלקא דעתך תרתי אינן
מבדי

האיה למינה ובמשנה תורה כתיב ואת הדאה ואת
חיוסין (קישוין דף פא): דהאנפא למינה דאיה דויקרא
למינה דעורב למינהו דין: דאפ' דויקרא וראה
דמשנה תורה אחת היא: מנדי

[גיר' סוף ק"ק דלחמא
שבת כ"א עוף אחד יש
ובי ט"ז שך ק"ק א']